

Ο ΘΕΡΙΣΤΗΣ - LE SEMEUR

Σκηνοθεσία: Marine Francen

Σενάριο: Jacques Fieschi, Marine Francen, Jacquelin Surcha (βασισμένη στο «The Seed Giver» της Violette Ailhaud)

Ηθοποιοί: Pauline Burlet, Geraldine Pailhas, Alban Lenoir, Françoise Lebrun, Iliana Zabeth.

Φωτογραφία: Alain Duplantier

Μοντάζ: Minori Akimoto

Μουσική: Frederic Vercheval

Κοστούμια: Pascaline Chavanne

Χώρα: Γαλλία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 98΄

Πρώτη προβολή: 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

FESTIVAL SAN SEBASTIAN, Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Σκηνοθέτη.

Η βοηθός σκηνοθέτη των Μίκαελ Χάνκε και Ολιβιέ Ασαγιάν υπογράφει ένα εντυπωσιακό και θεσπέσια φωτογραφημένο ντεμπούτο-φόρο τιμής στη γυναίκα φύση, εξερευνώντας τα λεπτά όρια μεταξύ έρωτα και επιβίωσης σε μια πανέμορφη ιστορία αγάπης.

Σύσσωμος ο ανδρικός πληθυσμός ενός χωριού αιχμαλωτίζεται κατά τη διάρκεια ενός πραξικοπήματος, στη Γαλλία του 1852. Απελπισμένες από την πολύμηνη απομόνωσή τους, οι γυναίκες παίρνουν έναν

όρκο: για να συνεχιστεί η ζωή πρέπει να μοιραστούν οποιονδήποτε άντρα βρεθεί στο χωριό.

Το πραξικόπημα του Ναπολέοντα Γ΄ για την επαναφορά της βασιλείας στη Γαλλία του 1852, έχει ως αποτέλεσμα την σύλληψη ολόκληρου του ανδρικού πληθυσμού ενός ορεινού χωριού. Αφού μείνουν για μήνες στην απομόνωση, με την επιβίωση της κοινότητάς τους σε άμεσο κίνδυνο, οι γυναίκες που μένουν πίσω δίνουν όρκο να μοιραστούν όποιον άντρα περάσει από την περιοχή τους.

Διασκευάζοντας ένα αυτοβιογραφικό διήγημα, η Μαρίν Φρανσέν εισάγει με το ντεμπούτο της ένα περίτεχνο αλλά εντελώς προσωπικό στυλ. Σαν βασικά του χαρακτηριστικά, ξεχωρίζουν μια πολυπρόσωπη αφηγηματική λιτότητα και η εντυπωσιακή φωτογραφία που ντύνει τις (φωτογενείς) πρωταγωνίστριες με έναν ρεαλισμό θεμελιωμένο στους ομότιτλους πίνακες του Μιγέ. Παράλληλα, εστιάζοντας σε μια ιδιότυπη ιστορία αγάπης, ανάγει τον «Θεριστή» σ' έναν **διαχρονικό ύμνο για τη γυναικεία φύση**.

Η Βιολέτ είναι σε ηλικία γάμου το 1852 όταν ξαφνικά όλοι οι άνδρες του χωριού αναγκάζονται να το εγκαταλείψουν λόγω του πολέμου. Οι γυναίκες περνούν μεγάλο διάστημα απομονωμένες, κάνοντας όλες τις εργασίες μόνες τους, και παίρνουν έναν όρκο: «Εάν εμφανιστεί κάποιος άνδρας, θα είναι για όλες μας».

Ο έρωτας που σιγά σιγά φουντώνει στην Βιολέτ, την βάζει σε δίλημμα: να μείνει πιστή στα συναισθήματα της ή να κρατήσει την συμφωνία που έχει με τις άλλες γυναίκες; Η Βιολέτ έχει κάνει μια συμφωνία με τις υπόλοιπες γυ-

ναίκες και κατανοεί τις ανάγκες τους. Αλλά το να πρέπει να μοιραστεί τον Ζαν γίνεται βασανιστικό για εκείνη. Παρόλη την ζήλεια οι υπόλοιπες γυναίκες σέβονται την ερωτική σχέση των δυο τους. «Ο Θεριστής» είναι βασισμένος σε πραγματικά γεγονότα.

Η σκηνοθέτιδα Marie Francen μιλάει για την ταινία:

Ο Θεριστής ξεκίνησε όταν ανακάλυψα το κείμενο της Viollette Ailhaud «The Seed Giver» (εκείνος που προσφέρει τον σπόρο). Δασκάλα η ίδια, γράφει για το χωριό στο οποίο κατοικούσε και μια σειρά γεγονότων που επηρέασαν όλους τους κατοίκους. Είναι ένα μυστηριώδες σύντομο μυθιστόρημα και το ερωτεύτηκα. Επικοινωνήσα αμέσως με τον εκδότη.

Με τράβηξε το θέμα της ιστορίας και η δυνατή, ποιητική οπτική σ' αυτό θέμα. Με παρακίνησε να θέλω να δω την κινηματογραφική εκδοχή του. Το κείμενο είναι περισσότερο ένα πεζό ποίημα παρά ένα σύντομο μυθιστόρημα. Λειτουργεί μέσω υπαινιγμών. Έτσι, μου άφηγε περιθώρια να νιώσω ελεύθερη στον τρόπο που θα το επεξεργαζόμουν. Επίσης, μου άρεσε ότι το κείμενο ξαφνιάζει με τον ρεαλισμό με τον οποίο εκφράζει την γυναίκα ερωτική επιθυμία. Εκτός του ιστορικού της πλαισίου, η ταινία αφηγείται την ιστορία του τί σημαίνει πραγματικά να είσαι γυναίκα, όταν αφαιρείς τις κοινωνικές, πολιτιστικές ή εθνικές αναφορές, κατά κάποιον τρόπο δηλαδή όλα αυτά που «ντύνουν» μια γυναίκα.

Δεν ήθελα να μπω σε εκτενείς ιστορικές αναφορές, παρόλο που με γοήτευε η συγκεκριμένη εποχή. Μου φάνηκε ένα πολύ πλούσιο πλαίσιο, όχι πολύ γνωστό αλλά πολύ επίκαιρο και στις μέρες μας. Η συγγραφέας αναφέρεται στην **ελευθερία** σε όλες της τις μορφές.

Η απουσία των ανδρών εκφράζεται κυρίως σε επίπεδο σεξουαλικότητας και πόθου.

Όσο οι άνδρες λείπουν και οι μήνες περνούν, η ψυχολογική και φυσική επιβίωση δυσκολεύει. Για να πολεμήσουν τον θάνατο ο οποίος παραμονεύει –πιο πιθανά τον θάνατο των ανδρών, των γιων τους αλλά και του ίδιου του χωριού- οι γυναίκες ακολουθούν τα ένστικτα τους. Με έναν ζωώδη τρόπο. **Η δίψα για ζωή αναλαμβάνει τα ηνία.** Και εκεί πιστεύω κρύβεται η μεγάλη δύναμη των γυναικών, στα αρχέτυπα ένστικτα μας που καθοδηγούν τις ζωές μας με έναν τρόπο βαθύτερο απ' ό,τι πιστεύουμε. Μεγάλωσα στην επαρχία και αισθάνομαι άνετα με τις γυναίκες εκεί. Λατρεύω την σεμνότητά τους, και την –σε κάποιες περιπτώσεις- απρόσμενη χοντροκοπία τους. Πιστεύω ότι σε όλες τις κοινωνίες, δυτικές ή ανατολικές, οι γυναίκες απολαμβάνουν μεγαλύτερη ελευθερία έκφρασης μεταξύ τους απ' ό,τι οι άνδρες. Ήθελα η ταινία μου να το εκφράζει αυτό. Επίσης ήθελα το σενάριο να έχει αγωνία από την αρχή μέχρι το τέλος. Ένταση, εξαιτίας της απουσίας των ανδρών και εξαιτίας του φόβου και του αγνώστου. Η ένταση αυτή βγαίνει από το παίξιμο των ματιών τους ενώ τα σώματα τους κυριεύονται από την επιθυμία. Ήθελα να κάνω μια ταινία όπου οι αισθήσεις εκφράζονται χωρίς λόγια. Γι' αυτό με ενδιέφερε αυτή η ιστορία. Η εμπειρία αυτών των γυναικών είναι σωματική. Τί είναι αυτό που συμβαίνει στο σώμα σου, το οποίο μπορεί μερικές φορές να υποσκελίζει αυτό που νομίζεις ότι καταλαβαίνει το μυαλό σου;

Η σεξουαλική ανάγκη και ο πόθος μπορούν να αποκτήσουν μεγάλη δύναμη, αλλά αυτό δεν είναι ούτε «βρώμικο»

ούτε αρνητικό. Είναι η δύναμη της ζωής. Η πρόκληση λοιπόν ήταν να αποδώσω αυτήν την κατάσταση χωρίς ηθικολογίες.

Οι γυναίκες, πέρα από την ιδιορρυθμία και την «παραβατικότητα» αυτής της κοινής συμφωνίας τους, κατορθώνουν να βρουν η καθεμία την θέση της σε αυτήν, γιατί σέβονται τις σεξουαλικές ανάγκες η μία της άλλης. Για κάποιες το να γίνουν μητέρες είναι η έκφραση της κατανόησης της καινούργιας κατάστασης, και της αποδοχής ενός νέου τρόπου ζωής.

Ο έρωτας που σιγά σιγά φουντώνει στην Βιολέτ, την βάζει σε δίλημμα: να μείνει πιστή στα συναισθήματα της ή να κρατήσει την συμφωνία που έχει με τις άλλες γυναίκες;

Τούτη η κλιμάκωση του ερωτικού συναισθήματος είναι ακριβώς τόσο όμορφο σε αυτήν την ιστορία. Η Βιολέτ έχει κάνει μια συμφωνία με τις υπόλοιπες γυναίκες και κατανοεί τις ανάγκες τους. Αλλά το να πρέπει να μοιραστεί τον Ζαν γίνεται βασανιστικό για εκείνη. Παρόλη την ζήλεια οι υπόλοιπες γυναίκες σέβονται την ερωτική σχέση των δυο τους. Επίσης βρίσκω πολύ όμορφο το ότι αυτές οι γυναίκες, που πλάγιασαν μ' αυτόν τον άγνωστο, είναι ακόμα συνδεδεμένες με τους άνδρες τους όταν εκείνοι επιστρέφουν στο χωριό. Το ότι είχαν ανάγκες και ένιωθαν απόγνωση δεν σημαίνει ότι δεν αγαπούν τους άνδρες τους.

Έψαχνα ηθοποιούς που θα μπορούσαν να «περάσουν» ως γυναίκες της επαρχίας. Ήθελα επίσης μια φυσική πολυμορφία, όχι στερεότυπα των περιοδικών. Ήθελα το γκρουπ που θα πλαισιώνει την Βιολέτ να εκφράζει μια ποικιλία γυναικών. Κάθε μια από αυτές βιώνει τις ανάγκες της με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με την ηλικία της, την σεξουαλική επιθυμία της και το στάδιο της ζωής που βρίσκεται. Πώς είναι η επιθυμία μιας γυναίκας που είναι παντρεμένη και έχει ήδη παιδιά; Ή μιας νέας γυναίκας, άπειρης που φλέγεται να ανακαλύψει το σεξ; Και μετά από αυτήν την ανακάλυψη, πώς αρχίζουν να αναδύονται συναισθήματα που ποτέ δεν είχε υποψιαστεί;

Η διευθύντρια του κάστινγκ επέμενε πολύ σωστά, ότι δεν είχε νόημα να συναντούμε τις ηθοποιούς μία μία, αφού έπρεπε να συνθέσουμε μια ομάδα. Έτσι τις είδαμε σε ομάδες, τις οποίες βελτιώσαμε σιγά σιγά, με διαφορετικές επιλογές. Στη συνέχεια δούλεψα με τις ηθοποιούς εξηγώντας τις συνθήκες ζωής, έτσι ώστε να τις σωματοποιήσουν. Τα κουστούμια βοήθησαν, ειδικά οι κορσέδες, καθώς και ότι μερικές φορούσαν πραγματικά κουστούμια εποχής, στο να νιώσουν τους σωματικούς περιορισμούς στο δούλεμα της γης. Όλες οι ηθοποιοί έμαθαν να χρησιμοποιούν τα εργαλεία της εποχής και ζούσαν πραγματικά την εμπειρία των χαρακτήρων που υποδύονται.

MARINE FRANSEN

Σπούδασε Ιστορία και Λογοτεχνία. Εργάστηκε ως α' βοηθός σκηνοθέτη από το 1999 έως το 2012 και έχει διατελέσει βοηθός του M. Haneke, και O. Assayas.

Ως Σκηνοθέτης η Φιλμογραφία της είναι: 2017 Le semeur και 2010/I Les voisins (Short).

Ως Βοηθός Σκηνοθέτη, η Φιλμογραφία της είναι: 2012 Meta to Mai, 2012 Αγάπη, 2011 Si tu meurs, je te tue, 2008 Υπ' αριθμόν 1 δημόσιος κίνδυνος: Μέρος 2ο, 2008 Υπ' αριθμόν 1 δημόσιος κίνδυνος: Μέρος 1ο, 2007/II Déjà vu (Short), 2006 Les fragments d'Antonin, 2001 Nouvelle de la tour L (Short).